

BELÜGYMINISZTERIUM.

SZIGORUAN TITKOS !

Szám: 10-21/20/1959.

HATALYON KIVÜL HELYEZVE

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERÉNEK

20. sz. P A R A N C S A.

Budapest, 1959. szeptember 26.

Pártunk Központi Bizottsága 1958. december havában nagy jelentőségű határozatot hozott a termelőszövetkezeti mozgalom továbbfejlesztésével kapcsolatban. A Párt Központi Bizottsága e határozatában a falu szocialista átépítésének meggyorsítását soronkövetkező legfontosabb feladatként jelölte meg, hangsúlyozva, hogy a gyorsabb előrehaladás reális feltételei az ellenforradalom után bekövetkezett gyors konszolidáció eredményeként e területen is megteremtődtek.

Köztudomásu, hogy pártunk célkitűzései a mezőgazdaság szocialista átszervezése terén is sikeresen valósulnak meg, a dolgozó parasztság tömegei mindjobban látják a szövetkezeti gazdálkodás előnyeit s mind nagyobb számban - egyes helyeken pedig tömegesen - kérték felvételüket a már működő termelőszövetkezetekbe vagy alakítottak új szövetkezetet.

A párt sikerei láttán a bel- és külföldi ellenséges elemek mindent elkövetnek, hogy fejlődésünket zavarják s a legkülönbözőbb módszerekhez, eszközökhöz folyamodva igyekeznek kihasználni az egyénileg dolgozó parasztság jelentős részénél még fellelhető kistulajdonosi gondolkodást.

Az utóbbi időben - különösen a már megalakult termelőszövetkezetek őszi beindulásával összefüggésben - széles körben lehet tapasztalni a termelőszövetkezetek elleni akciókat, fellépéseket, támadásokat. Az ellenséges elemek soraikat rendezve egyes helyeken erősen konspirált, laza baráti csoportokban fejtik ki tevékenységüket hangoztatva: "keveset kockáztatni, de minden adott lehetőséget kihasználni a rendszer ellen". Szaporodott a termelőszövetkezetek fejlődését zavaró rémhírtérjesztés, névtelen fenyegető levelek, falfirkálások száma, több esetben előfordult tetteleges bántalmazás vagy bántalmazásra felbujtás is.

Növekedett a nyugati rádióadók hallgatása. Ők helyen gátolják a közös gazdálkodás beindulását, kísérleteket tettek a termelőszövetkezeti közgyűlések megzavarására, egyes helyeken tüntetéseket szerveztek, stb. Bár központilag irányított ellenséges szervezkedésekről nincs tudomásunk, az ellenséges tevékenységben jelentkező azonosság azonban a SZER propaganda tevékenységének hatását mutatja. A termelőszövetkezeti mozgalom fejlőd-

dését zavaró ellenséges cselekmények nagy részét osztályidegen, rendszerünkkel szembenálló elemek követik ugyan el, de az esetek igen jelentős részében egyszerű, lényegében becsületes dolgozó parasztokat - sok esetben nőket és 70-80 éves aggastyánokat - tolnak előtérbe számítva arra, hogy velük szemben kevésbé alkalmazunk adminisztratív intézkedéseket.

A belügyi szervek részéről eddig alkalmazott adminisztratív intézkedések általában helyesek voltak, jelentősen visszaszorították az osztályidegen és tudatosan ellenséges elemeket, helyesen alkalmazták a büntetőpolitikánk elveit. A helyes intézkedések ellenére a termelőszövetkezeti mozgalom fejlődését zavaró ellenséges fellépések, esetek, jelenségek elég gyakoriak, sok esetben szervezettek, az egyes cselekmények háttérében rendszerint az ellenséges elemek aknamunkája húzódik meg. Szerveink ennek ellenére nem tesznek minden esetben megfelelő intézkedéseket, nem lépnek fel határozottan. Az eljárásokban mutatkozó fő hiányosságok az alábbiak:

- 1./ Az egyes tsz. elleni ellenséges cselekmények esetében az esetek döntő többségében nem sikerült felderíteni az ellenséges góccokat, az ellenséges aknamunka szervezőit, sugalmazóit. Ennek tudható be, hogy az eljárás alá vont személyek többsége az ellenséges propaganda hatása alá került, nem osztályidegen személy. A sugalmazóknak, felbujtóknak többnyire sikerült háttérben maradni. Szerveink ritkán tudják felderíteni a névtelen levélírókat, firkálókat, bujtogetőkat. A nyomozás és a vizsgálat során az eljáró tisztok figyelme nem terjed ki minden részletkérdésre, nem elemzik és vizsgálják az egyes cselekmények, események politikai oldalait, összefüggéseit. A szerzett tapasztalatok, a további operatív munkában nincsenek eléggé felhasználva, hasznosítva.
- 2./ Nem kielégítő a helyzet a megelőzés terén sem. Szerveink a legtöbb esetben a már megtörtént esetekről szereznek tudomást és utána intézkednek. Az ellenséges góccok ellenőrzését még nem szervezték meg, ezért a munkát gyakran az események utáni kullogás jellemzi.
- 3./ Sok helyen politikai bizonytalanság is tapasztalható. Előfordulnak olyan esetek is, hogy lezajlott tüntetés ügyében azért nem folytattak nyomozást, mert abban osztályidegen és egyéb ellenséges személyek nem vettek részt. Egyes megyékben nem reagálnak megfelelően a termelőszövetkezetek elleni cselekményekre, s bár számos ellenséges cselekmény fordult elő, nyomozást, vizsgálatot nem indítottak.
- 4./ Az illetékes pártvégrehajtó bizottságokkal nem hangolják össze kielégítően intézkedéseiket s emiatt vélemény eltérések fordulnak elő.

A termelőszövetkezeti mozgalom fejlődésének biztosítása, az ellenséges aknamunka felderítése és megakadályozása végett szükséges szerveink munkáját lényegesen magasabb színvonalra

emelni, kiküszöbölni a meglévő hiányosságokat. E feladat megvalósítása érdekében főkapitány elvtársat az alábbiakra

u t a s í t o m :

- 1./ A termelőszövetkezeti mozgalom fejlődését akadályozó ellenséges cselekmények ügyében folyó eljárásokat - akár a politikai nyomozó, akár a rendőrségi szervek folytatják le - a megyei főkapitányok irányítsák. A vizsgálatot az egyes esetek jellegétől, körülményeitől függően a politikai nyomozó osztály, vagy a területileg illetékes járási kapitányság szervei végezzék el. E kérdésben irányelvként kell alkalmazni a következőket:
 - a./ A termelőszövetkezeti mozgalom elleni ellenséges cselekmények felderítése és kivizsgálása terén teendő intézkedéseket 1959. évi 12. sz. parancsom részletesen szabályozza. Ennek megfelelően a csoportos szervezett ellenséges cselekmények, fellépések, tüntetések, stb. továbbá, ha az egyéni izgatásos, vagy egyéb cselekmény társadalmi veszélyessége nagyfokú /tettlegesség, nyílt fenyegetés, egyéb erőszakos egyéni fellépés/ különösen, ha ezen cselekményeket osztályidegen elemek követik el s a cselekmény a falu, vagy a termelőszövetkezet életére kihatással van, vagy ha a háttérben felbujtás, stb. látszik fennforogni a politikai nyomozó, egyéb esetekben pedig a rendőri szervek folytassák le az eljárást.
 - b./ Amennyiben a nyomozást a rendőrségi szervek folytatták le, a nyomozati iratokat javaslattétel mellett kötelesek felterjesztetni, vagy bemutatni a megyei politikai nyomozó osztály vezetőjének, aki a vizsgálati alosztály vezetője véleményének meghallgatása után dönt a további intézkedéseket illetően.
- 2./ A lefolytatott eljárások során különös gonddal kell tisztázni az elkövetett cselekmények hátterét, politikai vonatkozásait, összefüggéseit, s ha a cselekmény mögött osztályidegen, vagy egyéb ellenséges elem húzódik meg, azt feltétlenül meg kell keresni. A felderített adatokat a további operatív hálózati munka során fel kell használni.
- 3./ A főkapitány elvtársak és eljáró beosztottaik a termelőszövetkezetek elleni izgatásos és egyéb tsz.-elleni bűncselekmények eseteiben gondosan vegyék figyelembe az osztályszempontokat, feltétlenül mérlegeljék az elkövetett cselekmény súlyát, jelentőségét, kihatásait, valamint az elkövető személyét. E vonatkozásban elvként kell alkalmazni:
 - a./ Osztályidegen és egyéb nyílt ellenséges személyekkel szemben el kell járni és ügyét át kell adni a vádhatóságnak.

b./ A dolgozó parasztok esetében fő súlyt a nevelésre, a meggyőzésre kell helyezni, s amennyiben nem nyílt és rendszerellenes, hanem félrevezetett emberrel állunk szemben adminisztratív intézkedésként rendőrhatalósági figyelmeztetést kell alkalmazni.

4./ A rendőrhatalósági figyelmeztetéseket - mint adminisztratív intézkedést - megfelelő komolysággal és bizonyos formai előírások betartásával kell végrehajtani. A figyelmeztetési eljárások gyakorlati végrehajtásánál alapul kell venni a következőket:

a./ Rendőrhatalósági figyelmeztetéseket a politikai nyomozó szerveknél csoportvezetők és annál magasabb beosztásúak, a rendőrségi szerveknél a járási, városi kapitányságokon működő alosztályvezetők és annál magasabb beosztású vezetők hajthatják végre. Őrsparancsnokok figyelmeztetéseket nem fogadatosíthatnak. A figyelmeztetés megtörténtéről jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyv tartalmazza a figyelmeztetett személyi adatait, a figyelmeztetés helyét, idejét, a figyelmeztetés okául szolgáló rövid tényállást, valamint azt a körülményt, hogy a figyelmeztetett személy a figyelmeztetést tudomásul vette. A jegyzőkönyvet a figyelmeztetett és az eljáró rendőrtiszt írja alá.

b./ A rendőrségi szervek figyelmeztetéseket csak súlyosabb esetekben eszközöljenek. Azokban az esetekben, amelyeknél a cselekmény nem súlyos, de a figyelmeztetés mégis indokolt, az egyénileg dolgozó paraszt, vagy egyéb nem szervezetkezeti dolgozó esetében az illetékes tanács elnökét, tsz.-dolgozó esetében pedig a tsz. elnökét kell felkérni. Amennyiben ismételt figyelmeztetés látszik indokoltnak, azt a rendőrségi szervek hajtsák végre. Ez esetben a jegyzőkönyvben rögzíteni kell az ismételt figyelmeztetés tényét is. Többszöri figyelmeztetés elégtelensége esetén az eljárást le kell folytatni.

A figyelmeztetés megtörténtéről rövid jelentést kell készíteni. A jelentés egy példányát a felvett jegyzőkönyvvel együtt fel kell terjeszteni a megyei politikai nyomozó osztály vezetőjéhez.

c./ A rendőrhatalósági figyelmeztetésekről a megyei főkapitányságok VII.alosztályain nyilvántartást kell vezetni. A nyilvántartás vezetésével a VII. alosztályokra beosztott adminisztrátorokat kell megbízni. A rendőrhatalósági figyelmeztetésekről vezetett nyilvántartás nem képez operatív nyilvántartást, priuszlapokon az ott feltüntetett adatokat szerepeltetni nem szabad. Ezen nyilvántartás ideiglenes jellegű s a legutolsó figyelmeztetés napjától számított két év múlva mind a kartont, mind a jegyzőkönyvet meg kell semmisíteni. A kartonnak tartalmaznia kell a figyelmeztetett nevét, személyi adatait, szociális származását és szociális körülményeit, lakhelyét, a figyelmeztetés időpontját.

A jegyzőkönyvet a kartonhoz kapcsolva kell őrizni.
Az ismételt figyelmeztetéseket a már meglévő kartonra
kell rávezetni.

- 5./ A termelőszövetkezetek fokozottabb védelmének biztosítása
végett jobban össze kell hangolni a rendőrségi, továbbá a
megyei, járási pártszervek, valamint az ügyészi és bírói
szervek tevékenységét s biztosítani, hogy az egyes megyék-
ben kialakult helyzet sajátosságainak megfelelően egységes
elvek alapján lépjenek fel az illetékes megyei pártbizott-
ságok politikai irányítása alatt.

Parancsokat a politikai nyomozó osztály egész állománya előtt,
a rendőrségi szervek területén pedig az osztály és alosztályve-
zetők előtt /járási kapitányságokon működő alosztályvezetőkig
bezárólag/ ismertetni kell. A rendőrségi szervek egyéb illeté-
kes területein /pl. a közrendvédelem vonalán/ megfelelő mérték-
ben tegyék oktatás tárgyává.

Biszkú Béla s.k.
belügyminiszter

Kapják: Miniszterhelyettes elvtársak,
II. Főosztály vezetője, helyettesei,
ORFK. Vezetőjének helyettesei, ORFK.
önálló osztályvezetői,
II/1- 9, valamint a II/13 osztályok vezetői,
Megyei /budapesti/ rendőrfőkapitányok és a
politikai nyomozó osztályvezetők.